

Nové podmínky očkování proti tuberkulóze

V souvislosti s některými změnami v očkovacím kalendáři a přechodem pediatriu na hexavakcinu dochází u novorozenců očkovaných proti tuberkulóze k častějším komplikacím. Proto Česká pneumologická a ftizeologická společnost již od roku 2002 usiluje o posunutí primovakcinace z první poloviny roku věku dítěte na pozdější termín. Nyní toto její stanovisko bylo podpořeno Českou společností alergologie a klinické imunologie, která navrhla posunutí primovakcinace z první poloviny roku věku dítěte na pozdější termín z toho důvodu, že v tomto raném věku dítěte nejsou imunologové schopni diagnostikovat primární imunodeficienci a pokud dítě trpí tímto stavem, hrozí po očkování i jeho úmrtí. Přitom v současné době je možnost imunodeficienci léčit. Česká pneumologická a ftizeologická společnost se k tomuto návrhu vyslovila kladně.

Postup navrhovaný alergology a imunology je v souladu s platnou legislativou, podle níž je povinností poskytovatele zdravotní péče zajistit dodržování kontraindikace při podávání živé vakcíny, tzn. ihned bez dalších průtahů. Podle ustanovení §3 odst. 2 vyhl. č. 537/2006 Sb. o povinném očkování v platném znění nelze-li základní očkování provést v termínu podle odstavce 1, podle kterého se základní očkování proti tuberkulóze provede nejdříve čtvrtý den a nejpozději do konce šestého týdne po narození dítěte, provede se až po skončení základního očkování prováděného v rámci pravidelného očkování dětí; to neplatí, jde-li o novorozence patřící do dispenzární skupiny kontaktů s aktivní tuberkulózou, kteří se proti tuberkulóze očkují přednostně před ostatním očkováním. Očkují se jen děti s negativním tuberkulinovým testem.

Proto tedy rodiče mohou žádat o odložení povinného očkování svého nově narozeného dítěte z důvodů kontraindikace, která je dána tím, že v tomto věku nelze diagnostikovat imunodeficienci. Důvod „odložení“ očkování je třeba řádně zdokumentovat ve zdravotnické dokumentaci zápisem, ve kterém je nutno uvést, že podle stávajících poznatků nelze spolehlivě vyloučit kontraindikaci očkování proti tuberkulóze a proto není možné očkování proti tuberkulóze provést a bylo odloženo až na dobu po skončení základního očkování dítěte a to z toho důvodu, aby se rodiče nevystavovali riziku postihu za nesplnění povinnosti dát dítě očkovat.

Změnou proti dosavadnímu stavu je také zrušení povinného přeočkování dětí proti tuberkulóze v 11 letech vyhláškou hlavního hygienika, kterou Česká pneumologická a ftizeologická společnost opakovaně nedoporučila. To, že očkování proti TBC není povinné ale neznamená, že nelze děti ve věku 11 let přeočkovat a dosáhnout toho, aby byly lépe chráněny proti této zákeřné nemoci a proti jejím zvláště nebezpečným formám. Přeočkování v 11 letech však již není jako dosud hrazeno automaticky z prostředků veřejného zdravotního pojištění a proto, pokud se rodiče rozhodnou nechat své dítě přeočkovat v 11 letech, musí toto přeočkování zaplatit.

Přeočkování dětí v 11 letech lze jen doporučit, neboť děti ve věku 10 až 20 let patří k ohrožené skupině, zejména s ohledem na životní styl, máme tím na mysli např. návštěvy hromadných podniků, jako jsou diskotéky, koncerty moderní hudby, drogy apod.

O účinnosti očkování proti tuberkulóze ve věku dětí od 0 do 14 let svědčí statistické údaje. V roce 1955 bylo hlášeno 1 683 onemocnění v této věkové kategorii. Postupnou proočkovanosť tento počet klesal tak, že v roce 2005 byly hlášeny již jen tři onemocnění. Co se týče úmrtí, v roce 1946 ještě před zavedením povinného očkování bylo 749 úmrtí v této

věkové kategorii, v roce 1955 po šesti letech povinného očkování proti této nemoci, klesl počet úmrtí na 53 případů a za období od 1981 do roku 2000 bylo jen jedno úmrtí.

Prim. MUDr. Stanislav Kos, CSc.
MUDr. Vojtěch Thon, Ph.D.
Prof. MUDr. Karel Křepela, CSc.
Prof. MUDr. Jiří Homolka, DrSc.
Prim. MUDr. Pavla Nykodýmová